

Chers

KAORI ITO

De doden die in ons leven

Daphne de Roo

Gezien op 26 maart 2022
Hallen van Schaarbeek

Kaori Ito geeft in haar nieuwe voorstelling 'Chers' via de lichamen van zes dansers en acteurs een gestalte aan rouw en overleden dierbaren. 'Chers' –'Geliefden' dus- is een veelzijdige en verrassend grappige voorstelling. Ze refereert aan bekende beelden rond verlies zonder in clichés te vervallen.

03 APRIL 2022

T'es parti en foutant la merde, mais j'aime bien ça la merde, donc merci

T'es morte et c'est pas super cool

Date de ton envol et de ma chute

Delphine Lanson is aan het woord. De vrouw met haar wild krullende haar en moederlijke gestalte draagt brieven voor, die mensen schreven aan hun verloren dierbaren. Nu eens klinkt ze speels of nuchter, dan weer schreeuwt ze het uit van verdriet.

'Chers' ontstond uit een intieme band. De Japanse choreografe Kaori Ito wilde werken rond verlies, en begon brieven te schrijven naar overledenen. Daaruit kwamen een briefwisseling en warme vriendschap voort met Delphine Lanson. Ito herkende zich meteen in Lanson: een vrije vrouw vol humor en levenskracht. Uiterlijk zijn de vrouwen diametraal tegenovergesteld, maar innerlijk opvallend gelijk, vertelt Ito in de intentieverklaring.

Daarom besloot ze dat Lanson, die vooral bekend is als actrice en regisseuse, een centrale rol moest krijgen in de choreografie. 'Ik wilde dat Delphine zoals ik zou dansen, met haar genereuze lichaam en wilde blonde haren.' Rond Lanson plaatste Ito vijf jonge, krachtige dansers, die elk worstelen met hun eigen verlies. Om de doden tot leven te wekken beroepen ze zich op een wervelwind aan stijlen: van de Japanse dansvorm butoh over breakdance tot strakke ritmische bewegingen op bonkende drums.

'Chers' begint met een liefdevolle pas de deux tussen Lanson en Louis Gillard. Zorgzaam ontfermt Lanson zich over Gillard, die zijn bewegingen soepel vormt naar de hare, alsof hij een marionet is die met touwen van wind verbonden is

aan zijn poppenspeelster. Af en toe rukt hij zich los en glijdt hij blazend over de dansvloer, ver weg van zijn 'moeder', om vervolgens terug te keren en zich te laten kietelen.

Lanson, de spilfiguur, wekt de andere dansers een voor een tot leven, door hun lichamen te balsemen met klei. Zo vouwt ze de stijve armen van Issue Park voorzichtig over zijn borst, tot hij plots overeind komt en zijn bovenlijf vloeiend laat bewegen, alsof hij door een zucht wind voortgestuwd wordt.

Nog indrukwekkender is het ontwaken van Léonore Zurflüh, die zich met een ijselijke reutel tot Lanson en het publiek wendt, haar handen verwrongen. De klauwende handen doen denken aan een butoh-beweging die geïnspireerd is op mensen met Minamataziekte; een neurologische aandoening veroorzaakt door kwikvergiftiging, die voor het eerst geconstateerd werd in het Japanse vissersstadje Minamata.

Ook de klei, waarmee de dansers zich later allemaal nog meer zullen insmeren, dient niet alleen als een soort lijkbalsem, maar herinnert ook aan de witte of grijze verf waarmee butoh-dansers zich bedekken. Een simpele, maar slimme keuze, zeker omdat de klei snel droogt en later in stofwolken ronddwarrelt tijdens de krachtige, atletische sprongen van Noémie Ettlin en tijdens de verbluffend snelle *head spins* en *windmills* van Issue Park.

Elke danser heeft een solo die zijn of haar unieke talent etaleert. Zo komt Ito zo dicht mogelijk bij ieders lichaamseigen expressie, een focus die terugkeert doorheen haar carrière. Ook kenmerkend voor Ito's choreografie zijn de vele momenten waarin dansers elkaar aantrekken en afstoten, zoals de eerder genoemde 'poppenspeler'-scène met Lanson en Gillard. De lichamen lijken daarbij zowel door een externe als interne kracht bewogen te worden, en vormen al magnetiserend samen een geheel.

Zurflüh levert doorheen de avond de meest intense momenten. Die krijgen nog een extra dimensie door haar goed zichtbare zwangere buik. Haar zwangerschap is geïntegreerd in de choreografie: zo lijkt ze op een gegeven moment een geest te baren, en grijpt ze op andere momenten huilend en bibberend haar buik vast. Ontzettend sterk is ook haar verleidingsscène met Nicolas Garsault: ze weet hem steeds dichterbij te krijgen, tot ze elkaar omarmen, maar wanneer ze hem wil kussen draait hij weg en verdwijnt hij.

Al schemert zelfs in dat tragische moment enige humor door, omdat Zurflüh al flirtend overdreven haar lippen tuit. De gekkigheid is nooit ver weg in 'Chers', en treedt meermaals op de voorgrond. Bijvoorbeeld in de heerlijk *cheesy* solo van Park op Japanse popmuziek, die overgaat in twee kleine duetjes met de andere mannen, compleet met klassieke discomoves. Of in de 'begrafenis' van Lanson, waarbij de anderen als Ghanese dansende kistendragers joelend rondhuppelen met Lansons lichaam op hun schouders.

Dat maakt wel dat de slinger soms wel erg doorslaat richting humor en uitbundigheid. Elke scène die in de buurt komt van zwaarte heeft een grappige touch, alsof Kaori Ito haar publiek wil beschermen voor pijn. Dat is zonde: een voorstelling over verlies mag heus eens steken.

Een ander minpuntje is dat Delphine Lanson tijdens de strakke unisono scènes logischerwijs het niveau van de andere, uiterst getrainde dansers niet haalt. Hoewel ze danst met overgave, leiden de verschillen af van de sterke choreografie. Daardoor missen die momenten hun verbindende doel soms net.

Een aangepaste, aanvullende choreografie voor Lanson in plaats van dezelfde was hier misschien beter geweest.

Dat neemt niet weg dat het overgrote deel wél ontzettend goed gemikt is: de lichamen tonen wat woorden niet kunnen. Met haar kenmerkende mix van oosterse en westerse stijlen roept Ito de onzichtbare dierbaren die in en tussen ons leven op, zonder te vervallen in clichés.